

Sayı: 2003 -48

29 Ağustos 2003

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
BASIN DUYURUSU

A) Eylül Ayı Döviz Alım İhale Programı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın güçlü döviz rezervi pozisyonuna sahip olmasının uygulanan programa ilişkin güvenin artmasına sağlayacağı katkı ve döviz piyasasında oluşan arz fazlası dikkate alınarak, 6 Mayıs 2003 tarihinden bu yana döviz alım ihaleleri düzenlenmektedir.

Mayıs ayında günlük 20 milyon ABD doları olarak açıklanan ihale tutarları, döviz arz fazlasının mevsimsel faktörlerin de etkisiyle artarak devam edeceği öngörüsüyle, Haziran ayında 30 milyon ABD dolarına, Temmuz ayı başında 40 milyon ABD dolarına, 17 Temmuz 2003 itibarıyla da 50 milyon ABD dolarına çıkarılmış ve 6 Mayıs - 29 Ağustos 2003 döneminde gerçekleştirilen ihalelerle toplam 3.010 milyon ABD doları tutarında döviz alımı yapılmıştır. Böylece, Mayıs – Temmuz aylarında yapılan aşırı oynaklığı önlemeye yönelik 4 adet doğrudan döviz alım müdahalesinde alınan 2.083 milyon ABD doları ile birlikte, Mayıs – Ağustos döneminde Merkez Bankası'nca alımı yapılan toplam döviz tutarı 5.093 milyon ABD dolarına ulaşmıştır.

Mayıs - Ağustos döneminde gözlemlenen arz fazlasının Eylül ayında da devam etmesi beklenmekle birlikte, mevsimsel faktörlerin etkisiyle arz fazlasında gözlemlenebilecek dalgalanmalar dikkate alınarak, ihalelerde alınacak günlük tutarın daha esnek bir yöntemle belirlenmesine karar verilmiş olup, bu karar piyasa katılımcıları ile kesintisiz devam eden iletişim sürecinde alınmıştır. Bu çerçevede, Eylül ayı boyunca günlük olarak 40 milyon ABD doları tutarında döviz alım ihalesi açılacak, buna ek olarak sadece ihalede döviz satmaya hak kazanan kuruluşlara (banka veya özel finans kurumu) ihalede gerçekleşen ortalama fiyat üzerinden ek satım opsiyonu tanınacaktır. Bu şekilde kullanılabilir opsiyon tutarı her kuruluşun ihalede sattığı tutarın yüzde 50'si ile sınırlı olacaktır. Böylelikle, 40 milyon ABD doları ihale ve 20 milyon ABD doları opsiyon hakkı kullanımlarıyla olmak üzere günlük olarak alınacak tutar en fazla 60 milyon ABD doları olacaktır. Ayrıca, ihalelere teklif gelmemesi ya da opsiyon hakkının kullanılmaması durumunda, takip eden ihalelerde satın alınmayan döviz tutarlarını telafi etmek

amacıyla döviz alımı yapılmayacaktır. Bu çerçevede, Eylül ayı içinde ABD tatil günü olan 1 Eylül 2003 hariç 21 iş günü döviz alım ihalesi düzenlenecek olup, alınacak toplam tutarın en fazla 1.260 milyon ABD doları olması planlanmaktadır.

İhale sonrası döviz satma opsiyonunu kullanmak isteyen kuruluşlar, ihale sonuçlarının ilan edilmesinin ardından kullanmak istedikleri opsiyon miktarını saat 15.30'a kadar Döviz ve Efektif Piyasaları Müdürlüğü'nün (312) 309 19 66-89 numaralı telefonlarına bildireceklerdir. Opsiyon kullanma süresinin bitimini takiben, ihale sonrası kuruluşlarca kullanılan opsiyon miktarı Reuters sisteminin CBTQ sayfasında ilan edilecektir.

Daha önceki duyurularımızda da belirtildiği üzere, dışsal bir şok ya da öngörülemeyen gelişmeler nedeniyle, döviz piyasasında derinliğin kaybolması, buna bağlı olarak, döviz fiyatlarında ortaya çıkabilecek aşırı oynaklık ve sağlıksız fiyat oluşumlarının gözlemlenmesi halinde, Merkez Bankası dönem sonunu beklemeden, kısa ya da uzun süreli olarak önceden kamuoyuna duyurmak suretiyle döviz alım ihalelerine ara verebilecektir. Ayrıca, bu dönem içinde döviz arz fazlasında öngörülenin dışında önemli ve kalıcı değişimler olması durumunda, günlük ihale tutarlarında önceden duyurularak değişiklik de yapılabilecektir.

Diğer taraftan, her zaman olduğu gibi, döviz kurundaki oynaklık Merkez Bankası'nca yakından takip edilmeye devam edilecek ve kurlarda her iki yönde oluşabilecek aşırı oynaklık durumunda piyasaya doğrudan müdahale edilebilecektir.

B) Eylül Ayı Türk Lirası Depo Alım İhale Programı

Merkez Bankası'nın Türk lirası likidite fazlalığını sterilize etme işlemlerindeki etkinliğinin artırılması ve piyasalara 4 haftalık vadede gösterge niteliğinde bir referans faiz oluşturulması amacıyla 2002 Nisan ayında Bankalararası Para Piyasası'ndaki mevcut işlem çeşitlerine ek olarak başlatılan 4 hafta standart vadeli Türk lirası depo alım ihaleleri 2003 Eylül ayında da sürdürülecektir.

2003 Ağustos ayında olduğu gibi Türk lirası depo alım ihaleleri her hafta Çarşamba ve Cuma günleri düzenlenecek ve her ihalede alınacak toplam tutar en fazla 100 trilyon Türk lirası olacaktır.

Kamuoyunun bilgisine sunulur.